

Catalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancto Odilone abbate. Cap[itulum]. xxvi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

De sanctis in mese decembris occurrentibus. Fo. xxv.

nens neminem ingredi permittrebar: quod audiens imperator igne circa cellam accedi fecit. Ursam aut iubente virginem per tecum ascendens a fugit. **D**oces imber ab aphyro venies igne extinxit. Quia aurelianus extra clustatem adducram decollari mandauit. Sepulches est apud senos. ij. kalen. Ianuarij.

De sanctis Gaulano et sociis episcopis martyribus. Cap. xxv.

Auiianus: potentia-

nus: t altin ep̄i fuerūt ex septuaginta duob⁹ discipulis xp̄i missis a beato petro aplō ad gallias predicādas. Ubi auianus primas totius gallicanū p̄uincie cōstitutus verbo exēplorū cum sibi adiūctis sociis pplm instanter docebat: t multa miracula faciebat. Sed dum apud senos. predicaret: tentab⁹ infidelibus p̄ xp̄i nōle de collatus est: ibi⁹ tumulatus: cui successit in ep̄iscopatu potentian⁹: qui t ip̄e verbo predicationis insistens: post modicū tps mar‐ tyriū passus est. **E**opus eius ausbus et feris expositū diuina gratia intactū permanēs a fidibus recollectū una cum auiani corpore se puluit est. ij. kalen. Ianuarij. ubi⁹ multa miracula in egrotatiū mēbris t obsecris a demonib⁹ de operab⁹. Post quos passi sunt etiā sancti alii nus ferorinist codardus: sepulti apud martyres prefatos. Quox oīum corpora postmodū a ceulone eiusdem yrbi antisite translata sunt in beati petri basilicam contiguum anno domini ccccccccclviij. vii. kalen. Septēbris tpe lotharii t ludouici t karoli imperatorum. Ubi audire sunt voces angelice deo gratias agentes.

De sancto Odilone abate. Cap. xxvi.

Odilo abas cluniaceni.

floruit tpe ortho nis. iii. cuius vīta scripta hugo cluniacen. qui alvernia nat⁹ milites filius: adhuc infans oīum mēbro:ū impos et egri tudine fact⁹ incedere nequib⁹. Dū aut die quadam nutrit⁹ alijs intenta: eū sueta ianua ecclesie beataverūt reliquissit: puer quasi diuino instinctu manus t pedibus retrans ecclesiam intravit: altare petrit: t se studens erigere arā contingēt sanitatē mor⁹ recepit. Igitur: in adolescentia sua primo factus est clericus ecclesie sancti iuliani martyris in alvernia: deinceps sub sc̄o ma solo abate cluniaceni. monachus effect⁹ in sancta cōuersatione quadricennio viuens defuncto matolo abbas a monachis elect⁹ est. Qui intercerera eius sanctitatis insignia: nulla cura vel sollicitudine potuit phiberi: quin quotidiane ce

lebraret: unde in extremis positus ad radū monachū fecit calculare quot missas celeb̄asset lvi. annis quibus monasteriu repererat: quasi de his a dho iuxta numerū preciū receptur⁹. Panēribus cōpatiēs manu largissima trisuebat: ut etiā famis tempore sacra vasa: t coronas ab imperatore oblata ecclesie distraheret: et pecunia suscepēa erogaret. Beata quoq⁹ dei genitricē in summa denotione habebat: t virtū arctissimā obseruabat. Ue puerū cecū a nativitate illuminauit. **D**ū in. xl. ad mēsam ederet patrem cinerib⁹ involutū: aquā a ministro in potū percutit: illegē obtulit. Et dū sanctus vīni sapore gustasset: minister q̄ fibi vīni porrixerisset redargit. Iterūq⁹ aqua fibi de fonte allata in vīni conuersam gustando cognovit. **A**pud ticens latro velamen altaris eius furat⁹ vendere ipm nullaten⁹ foro potuit: t redēs manū aridā respēte sensit: furiūq⁹ reportās t venia petrē orationē sc̄i sanitatē mernit. **D**ū Odilo ticens festinaret: flumē intumescens: qd cūcti radare timebant sine lezione cū suis transfluit: qd dum quidam alij attentarent vir euaserūt. Sequēti nocte apud quendam hospitār⁹ est: vbi lucerna accensa vento extinguitur: t dū vir ille odilonem invocasset celesti luce tota nocte dom⁹ illustrarit. **C**ueniens aut ad monasteriu sancti marcelli martyris flumē insidantē mirabilē impetuolum cū omnib⁹ trāsuadauit: t ceteris vīs ad femora madefactis: quod etiam preter naturam fuit: aqua fibi adhuc maiori miraculo vīt vīs ad talos attinxit. **A**n monasterio sancti martini apud stratam publicam receperit: cū omnib⁹ copiam ad vescendū exceptis pīscibus haberet: pīscis modicos allatos benedixit et iussit apponi. Et cū essent multi discubentes omnes inde abundantanter refecti sunt: t adhuc plurima superuerunt. **R**ome etiam deges apud monasteriu dei genitricis quod est in mōte aduentino dum vīni fibi t socijs habile: defūsset: rascūlū melioris vīni fibi oblatū est de quo omnib⁹ abundanter infuso cūctis ad sufficiētiam fuit adeo ut nīsl altū defuerit neq⁹ supererit. **A**pud taurinū quidā febricitans dum aquā lotiōis manū odilonis collectā guastasset continuo a febre liberatus est. In mōte iousani pauperibus peregrinis sitiētibus obulans vīnum modicū quod in flascone habebat propinari iussit: t omnibus potu satiaris: vas postmodum plenum repertum fuit. **I**mperator hericus cuppā vitream damasceno opere pulcherrime depictam fibi presentandam misit: quā dum fratres mirarentur nuncio adhuc presente de manu vīni casu cecidit t confracta est. Odilo igit̄ timēs ne ex hoc imperator contra fratrem indignarerit: fragmēa collegit: t oratione fusa cuppā reintegrauit. **H**ic primus diuina revelatione festum cōmemorationis defunctionum post festivitatē omnīū sancto:ū ce

d

lebavit: et toti suo ordini celebrandum indicavit. Benedictus papa decimus qui eum multo honore rome suscepserat defunctus apparuit iohanni episcopo portuensi dicens quod ceterne pene damnatus esset: nisi odilonis merita et orationes obstriverent. Sed tamen dudu in purgatorio cruciatus: sperabat eius precibus ad paradise transire. Que dum iohannes episcopus abbatum intrinssicasset: odilo pro etiam pape per seipsum oravit: et cunctis fratribus ordinis idez imposuit. Et post dies modicos eldeberto monacho papam benedictum apparuit nimium fulgens: et maius ceteru mirabiliter et splendente associatus. Qui odilonis monasterium ingressus eidem gratias egit: ascerens se iohannem et eius ordinis suffraganum a penitentia purgatoris libertum. Ante fere quinquennium finis vite sue gravi morbo cruciatus est. Odoris proximus diabolus sibi assistenter terribiliter increpauit cur ante se venire presumperat: mox malignus discessit. Sicq; sacra sumpta coione anno domini. O. plvij etatis autem sue. Ixvj. ordinationis hodie. lvi. queunt in pace. n. kal. Ianuarii. Eadem hora fratri gregorio monacho velut stella splendens apparuit: secundum ante conspectum domini beatitudine gaudere nunciavuit. Luius corpus in ipsa ecclesia sepultum est miraculis clarens. Hic plures elegantes sermones coposuit: quod a fratribus eius ordinis sepibus annis leguntur. De circumcisione domini nostri. Cap. xxvii.

Circumcisio dominica

kal. Januarii. itij. ex causis ab ecclesia instituta videatur: videlicet propter festum nativitatis repetitionem: propter circuncisionem: propter christi assumptionem: propter eius sanguinis primam effusionem: et propter noui nominis impositionem. Primo ergo celebratur propter nativitatis dominica repetitionem. Nam istud festum improprie vocatur octaua nativitatis. Nam quod christi nativitas rendebat ad mortem. Ideo improprie octaua habere dicuntur. Obi-
rus enim sanctorum ideo octaua habent: quia ipsi tunc nascentur ea nativitate que est ad vitam eternam quam octaua resurrectionis significat. Eadem ratione videtur quod nativitas virginis et iohannis baptiste improprie octaua habent. Similiter nec resurrectio domini: quia iam facta erat ipsa resurrectio in re. Sed nota quod est octaua: supplicationis: veneratiois: devotio-
nis: et figuratiois. Octaua supplicationis sive repetitionis est octaua nativitatis: in qua sup-
plicamus: quod minus in festo factum fuerat. s. officium de parturiente: unde et oratio et respon-
soria diei pertinent ad pueram virginem: et

officium missae in qua in quibusdam ecclesiis can-
tatur. Ultimum ruit et. **O**ctaua venerationis
est octaua pasche: pentecostes: nativitas domini
nostrae: et iohannis baptiste. **D**e uerbiis
eiuslibet sancti possunt fieri octauae. **F**igura-
tionis sunt octauae insitute de sanctis: que si-
gnificant octauam future in eis resurrectionis:
vt est octaua sancti Stephanus: iohannis euange-
listae: laurentii: et apostolorum et. **E**st ergo istud
festum non octaua nativitatis proprie: sed repe-
titio sive suppletio illius festi. **S**ecundo propter
a Christo assumptam circumciditionem: quia Christus propter
se causas assumere voluit. Primo ratione sui
est: ut vera carnem assumptissimam ostenderet: ut ex
hoc confundenderet errorem manicheorum dicentium:
Christum corpus fantasticum habuisse. Corpus enim
fantasticum nec mutilatur: nec ex eo sanguis
effundit. **S**ecundo ratione nostri. Nam quia
Sanctus Augustinus. **O**ps Christi actio nostra est instru-
cio: ideo circumcisus est in carne: ut nos circum-
cidis debere monstraret in mente: et etiam exterior in
ope et sermone. Circumcisio autem nostra exterior de-
bet esse in habitu: ne sit notabilis. In simone ne-
sit reprehensibilis. Et in actione ne sit contempnibilis:
ut s. circumcidat visus a superflua visione: auditus
a superflua auditione et. Interior autem sicut debet
esse. In cogitatione: ut sit sancta. In affectu: ut
sit pura. Et in interior: ut sit recta. Col. ii. Cir-
cumcisus estis circumcisione non manuacta in explo-
ratione carnis: sed circumcisione Christi. Tertio ra-
tione indeorum: ut excusables essent. Si enim circum-
cisus non fuisset: tudei se excusare potuissent de-
ceres: dissimilis es patribus: ideo non recipimus
te. **Q**uarto ratione demonum: ne mysterium in-
carnationis cognosceret. **L**uc enim circumcisione sit con-
tra peccatum originale: credidit diabolus et hunc si-
milius peccatum esse. Eadem ratione voluit ma-
tre despotata habere: ut crederet diabolus Iesus
a Ioseph genitum esse. **Q**uinto ratione perfecte su-
sticie adimplende. Sicut enim baptizari voluit: ut
occhio iusticias adimpleret: sic etiam circumcidit: ut
eadem nobis humanitatem ostenderet. **S**exto ratione
legis adimplere sive approbadere: quod ei dicere-
non veni soluere legem: sed adimplere: si circumcisione
resupvis statim a madatis solutiocepisse: ut dic-
cit Ambrosius. **P**ot addit septima ratio: quod s.
octaua die circumcisionis est: ut spiritualiter innuat: quod
in octaua regressus tuis ab oculis penitus miseris cir-
cūcidemur. Et hoc denotare circumcisionis: quod fieri
bat octaua die: ut quia mundi decursus sex etatibus
devolvitur: septima cras mortuorum: octaua re-
surgentium: in qua perfecta erit circumcisione facta in
carne nostra: in qua oculis defectus et miseria pre-
cedentur. **C**ause autem quare circumcisione das-
ta fuit: sunt sex: que his persibus continentur.
Lauretum: signum: meritum: medicina: fi-
gura. Exempli fuit olim circumcisione dura. **T**er-
tio propter sanguinis Christi primam effusionem:
Hodie enim Christus sanguinem suum pro nobis fundere